

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om den danske forhandlingslinje i forhandlingerne om Den Multilaterale Aftale om Investeringer (MAI) samt om regeringens vurdering af aftalens betydning for eksisterende og fremtidig danske lovgivning?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Forespørgslen anmeldt 31/3 98. Fremme af forespørgslen vedtaget 3/4 98).

Formanden:

Jeg skal give ordet til ordføreren for forespørgslerne, hr. Keld Albrechtsen, men der må være mere ro, inden vi kan begynde forhandlingerne.

Begrundelse

Keld Albrechtsen (EL):

Vi har rejst denne forespørgselsdebat, fordi vi synes, det er utrolig vigtigt, og fordi vi håber, at den kan blive indledningen til en stor og meget væsentlig offentlig debat, inden Danmark eventuelt tiltræder en sådan international investeringsaftale.

Efter vores opfattelse er denne sag kommet alt for langt, før de afgørende oplysninger er blevet fremlagt for Folketinget og offentligheden. Og vi mener, at aftalens konsekvenser og rækkevidde i virkeligheden er så enorm, at det er en hastesag at få debatten i gang.

Hvis en sådan aftale indgås, kan man jo sige, at der bliver tale om en slags kapitalismens internationale grundlov. Der er her lagt op til en aftale, som vil give de multinationale selskaber en række magtredskaber, som de vil kunne bruge over for nationalstaterne til at fremme deres interesser for at sikre, at de kan foretage deres investeringer på tværs af, hvad nationalstaterne ønsker at gennemføre af national beskyttelseslovgivning på f.eks. miljøområdet, men også på helt andre områder som f.eks. kulturen. Derfor kan man på ingen måde undervurdere betydningen af denne her aftale.

Det har jo blandt andet fra arbejderbevægelsens og miljøbevægelsernes side i årevis været ønsket, at man skulle kunne nå frem til internationale aftaler, der førte til en øget kontrol med de multinationale selskaber. Men her står vi altså over for en ny aftale, som tværtimod vil give

de multinationale selskaber yderligere muligheder for at boltre sig uden mulighed for, at nationalstater eller andre internationale organisationer får mulighed for at gribe ind over for deres skalten og valten.

Derfor synes vi, at debatten er væsentlig, og derfor håber jeg, at ministeren nu vil give en redegørelse for de problemer, der ligger i denne aftale, og hvad den danske regering agter at stille op med disse problemer.

Jeg håber naturligvis på, at det ved afslutningen af debatten vil være muligt at sikre en vedtagelse, der gør, at vi fuldt ud kan sikre os vores miljøstandarder, vores standarder på arbejdsmarkedet, kan sikre os retten til vores egen kulturpolitik og i det hele taget kan sikre os, at denne aftale ikke bliver et redskab for de multinationale selskaber på demokratiets bekostning.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Til indledning vil jeg gerne sige, at regeringen er meget tilfreds med, at denne forespørgsel er stillet. Det giver en god mulighed for Folketinget til at drøfte et væsentligt spørgsmål og eventuelt også vedtage synspunkter på dette væsentlige spørgsmål. Det kan være med til at give et godt grundlag for regeringens videre forhandlinger internationalt, og det kan være med til at udrydde myter og misforståelser om denne sag. Dem var der allerede en del af i hr. Keld Albrechtsens motivering for forespørgslen, og jeg synes, at forespørgslen er nyttig for at kunne udrydde så mange myter og misforståelser som muligt.

I 1995 blev 29 OECD-lande enige om at påbegynde forhandlinger om at indgå en multilateral aftale om investeringer, MAI-aftalen. Det var oprindeligt tanken at færdiggøre forhandlingerne ved OECD-ministermødet i maj 1997, men ved den lejlighed nåede man ikke til enighed, og forhandlingsmandatet blev videreført til OECD-ministermødet i 1998. Det har siden vist sig, at der fortsat er så mange udestående spørgsmål, at OECD-udenrigsministrene på det kommende møde den 27-28. april 1998 må tage stilling til, på hvilke vilkår forhandlingerne eventuelt skal fortsætte. Debatten i dag drejer sig altså om nogle forhandlinger, som er i gang om en aftale og ikke om en umiddelbart forestående indgåelse af en aftale.